

KÖZMŰVELŐDÉSI, TÁRSADALMI, GAZDÁSZATI, IPARI, KERESKEDELMI ÉS NEVELÉSÜGYI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSMEGYE ÉS A MEGYEI TANFELÜGYELŐSÉG HIVATALOS KÖZLÖNYE.

MEGJELEN:

hetenként egyszer, vasárnap.

Egyes számok 10 krajczárjával kaphatók könyvkereskedésekben.

Előfizetési pénzek a szerkesztőséghez utasítandók.

Előfizetési feltételek.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre 5 ft — kr.

Hat hóra 2 ft 50 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal is küldhetők.

Hirdetések.

Négy hasábs, petit sor egyszeri hirdetésének helyéért 7 kr. kétszeriért 6 kr., többszöriért 5 kr. — Bélyégdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.

A Nyílt-térben

minden három hasábs, garmond sor díja 20 kr., mi a szerkesztőséghez előlegesen beküldendő.

Előfizetési fölhívás.

E hó végén lapunknak első fél éves élete záródik be. Egy porszem a végtelenségben; de mégis idő, melyben sok eszme született, sok nemes gondolat támadt, sok bölcsesség érvényesült, sok, igen sok érzellem lőn közössé, sok agy és szív, törekvés és munka hármónikus egészszé: a hazafiság magasztos tudatára emelkedett kötelességismeréssé olvadt egybe. Ez ennek a félévnek képe — megyénkben. Tetszetős kép!, melyet nem mi rajzoltunk; de amelynél a színek összeválogatásában, az élet, az erőtelj vonásainak kidomborításában bizonyára lapunk is — elvitáztatlanul — éreztette hatását.

Két kiváló kérdés dominálta lapunkat főképen: a főgymnázium és vasút ügye. Mindkettő a valóság küszöbén áll. A társadalmi és jótékony intézetek, közgazdasági és nevelésügyi állapotaink megtalálták lapunkban helyüket s megjelkes szöszölőiket.

Ami szerkesztőségünkötől, komoly akaratban, erőben, munkában és nemes igyekezetben csak telt: mindazt önfeláldozólag lapunknak szentelők. Jutalmat nem vártunk, nem kértünk. Az összes, előfizetési díjakat fölemésztette a nyomdai és ekspedicionális költség. Nekünk csak megedzett erőnk, nem lankadó szorgalmunk és azon komoly törekvésünk maradt meg, hogy, ha megyénk hazafias lelkületű közönsége, mely, míg idáigi gyengeségeinket elnézte, lelkesítő, buzdító szavaival és ápoló gondozásával folyton előbbre és előbbre vitt magával, esélyességünkkel úgy méltóztatik rendelkezni, hogy megyénk egyetlen organuma a második, következő félévben is teljesítse kötelességét: lelki örömmel s egyetlen és legfőbb jutalmunk: a jóleső elismertetés boldogító tudatával, hajlunk meg parancsszava előtt, nem kívánva semmi egyebet, mint, hogy szíves támogatásával lapunk megélhetését lehetővé tenni kegyeskedjék.

Meg vagyunk győződve, hogy e megye művelt közönsége egyetlen, kedvencz gyermekét fokozott gonddal őrzeni s hathatós pártfogásában részesíteni.

És mi fogjuk szolgálni megyénket továbbra is — önzetlenül, igény nélkül a jutalomra, lelkesülten: hisz, midőn megyénket szolgáljuk: ha zánk nak használnunk — s

„a haza minden előtt!“

Az előfizetési pénzek beküldésének kényelmesebbé tételére már előző (24-dik) számunkhoz postautalvánnyal mellékelünk. Tisztelettel kérjük azoknak minél előbbi visszajuttatását.

Előfizetési-díj félévre: július 1-től deczember végéig: 2 frt. 50 kr.

Tíz előfizető után a gyűjtőnek tiszteletpéldány küldetik.

A pártfogás mérve leend ítélet afölött: teljesít-e Bars című lapunk miszsiót e megye területén?

Nyugodt lélekkel várjuk az ítéletet.

A szerkesztőség.

A kereskedelmi s iparkamarai választások.

Sajátságos jelensége az napjainknak, hogy,

midőn a „semmit rólunk és nélkülünk“-féle elvet minden körben s uton-utfélen hangoztatjuk: a számunkra ezen elv érvényesítésére kínálkozó tért s alkalmat a legnagyobb közönnnyel szemléljük s azt elveink s érdekeink érvényesítésére fölhasználni készakarva elmulasztjuk.

Az 1875-ik évben öt évre alakult, pozsonyi, kereskedelmi és iparkamara ujjaalakítása céljából, a lévai alkerületben a választás f. hó 12 kén Léván eszközöltetett: választatván kamarai tagokul 2 kereskedő s négy iparos.

Az érdekeltség a választás iránt, ha az egybegyültek számát tekintjük, — mintegy kétszázan voltak jelen — tán még kielégítőnek mondható; ámbár, ha tekintetbe vesszük, hogy ezen választásban Barsvármegye összes kereskedőinek és iparosainak kötelességük lett volna szavazataikat az urnába vetni és a vidék épen nem volt képviselve: bizony, az nehezen felel meg az érdekeltek számának s nem igen örvedetes jelenségnek tekinthető.

S ha vizsgáljuk azon szellemet, mely ezen választást részben átlengé s abban kulminált, hogy nem szükségesek a kereskedelmi és iparkamarák: nem fojthatjuk el magunkban a fájdalommalos érzés kifejezését, hogy kereskedőink és iparosaink saját érdekeiknek előmozdításában nagyon lanyha eljárást követnek s az 1868 évi VI. törvényezikk intézkedéseit a kereskedelmi és iparkamarákról nem méltatják kellő figyelemre.

Mit mond az idézett törvény?

A kamarák hivatása és kötelessége: A kereskedés és ipar, valamint e téren működő osztályok szükségét folytonos figyelemmel kísérve, célszerű javaslatokat készíteni, ezeket a miniszter elé terjeszteni s úgy annak s az ország törvényhatóságainak, kereskedelmi és ipar ügyekben, a kívánt fölvilágosítást, vagy véleményt kiszolgáltatni; a szakképzést s egyáltalában a kereskedelem és ipar fejlődését közvetlenül előmozdítani.“ Továbbá:

„A kamarai kerület kereskedelmi, közlekedési és iparviszonyainak állásáról, az e részbeli tapasztalások, panaszok-és kívánalmakról a miniszterhez minden év végével rendes, évi jelentést tenni,“ sat.

Hát nem érdemel ez figyelembevételt? Hát nincs a kereskedelemnek és iparnak mind ezekre szüksége?!

Hát kereskedelmünk és iparunk oly virágzó? (vajha úgy lenne), hogy minden támogatást nélkülözhet?

És kitől kell, hogy nyerjen első sorban támogatást, tevékenységet, erőt, buzgalmat, ha nem azoktól, kik első sorban hivatvák érdekeik-

nek szolgálni, azok érvényesítésére a kijelölt és törvény által biztosított utat és tért elfoglalni?

Segíts ember magadon, az isten is megsegít!

Ha az érdekeltek maguk elhagyják a kellő eszközöket érdekeik megválasztására fölhasználni: ugyan kitől s honnan fogják várhatni bajaik orvoslását, hiányaik pótlását?

Pedig, hogy a kereskedelem és az ipar szenved: azt nemcsak a minden oldalról fölhangzó panaszok igazolják; hanem azt érezzük valamennyien.

Szükséges tehát, hogy megragadjunk minden alkalmat, minden eszközt arra, hogy kereskedelmünkön, iparunkon lendítsünk valamit.

A kereskedelmi és iparkamarák, más országok példája után, hol a legcélszerűbb eszközöknek bizonyultak a kereskedelem és ipar előmozdítására s fölvirágoztatására, a törvény által hozattak be hozzánk, mint elismert tényezők. És ha nálunk tán eddig mindaz úgy nem sikerült, mint óhajtottuk volna: bizonyára, kezünket szívünkre téve, elmondhatjuk, hogy jórészt a mi „nem bánom“ természetünk is volt az oka annak.

Igaz, hogy a terhek, melyek minden oldalról vállainkra sulyosodnak, arra ösztönözhetnek bennünket, hogy a kereskedelmi és iparkamarák után — miután terheink ezek föntartása által is szaporodnak — valami nagyon ne rajongjunk.

De igaz az is, hogy aki nem vet, nem arat és hogy, aki célt akar érni, annak az eszközöket is kell akarnia.

Ha pangó kereskedelmünk és iparunk előmozdítására valamit tenni akarunk: akkor áldozathozataltól vissza nem riadhatunk.

Nem különösen, midőn látjuk, hogy azon férfiak, kik a kereskedelmi és iparkamarákba tagokul választatnak s azt elvállalják: minden díj és fizetés nélkül teljesítik elvállalt, sokszor terhes kötelességüket.

A kereskedők és iparosok részéről fizetett, évi illetékek egyedül a kereskedelem és ipar céljaira fordíthatnak.

Ugyan melyik kereskedőnek és iparosnak — ha mindjárt a törvény nem is rendelné a kereskedelmi és iparkamarák főállását — volna érdekében az egyetlen kereskedelmi és iparközeg megszüntetését kívánni?!

A családi élet fejlődése s a polgári házasság.

(Három közlemény.)

III.

Ime!, ily szépen fogván föl a ker. tan s házasságot: nem csoda, ha a házasság vállalása megszentséltelése szükségessé vált. Később pedig szentséggé (sákramentum) lőn fölavatva a házasság és ezen sákramentális jellegéből kifolyólag megállapított annak örökkévalósága, fölbonthatatlansága. Én most történeti adatokat sorolván elő: nem

lehet szándékom a házasság sakramentális jellege fölött hittani vitába ereszkedni; annyit azonban legyen szabad nyilvánítanom, hogy a házasság csakugyan kell, hogy minden művelt, romlatlan keblű egyén előtt a legnemesebb, legszentebb viszony legyen; de szentté azt az illető házasulandó felek közmegegyezése, költsönös lekötelezése teszi és nem ezen frigy megkötésénél gyakorlatban levő egyházi liturgia; ugyannyira, hogy, ha a Csendesoczeán egy lakatlan szigetére két — hajó törést szenvedett — ifju egyén — férfi és nő — vetetnék s ezek isten szabad ege alatt, egy forrás mellett, az ő s rengetegben letérdeelve, egymásnak hűséget esküdnének: higgyék meg: ez a házasság viszony épen oly szent lenne, mint az, mely drága kövektől ragyogó oljár számolyánál, főlshentelt papok füstölése között, kötetik.

A nagy keresztyén egyház életében, tekintettel az egyházat alkotó, három elemre, ugymint: az egyház politikai szervezetére, kultusára és hittani tudatára, három részt, vagy oldalt különböztetünk meg, nevezetesen:

1. az egyház politikai, vagy alkotmánytörténetét;
2. az egyház kultustörténetét,
3. az egyház dogmatörténetét.

A két utóbbit teljesen mellőzve, lássuk röviden az elsőt.

A keresztyénség politikai története, az egyháznak az állammal és viszont, az állammal az egyházzal év századok hosszú során keresztül folyt küzdelméből állott elő. Ezen történetben három korszakot különböztethetünk meg, u. m.: 1. az államegyház, 2. az egyházállam és 3. a nép egyházzá fejlődés fokozatait.

Az első korszakban, mely a VIII-ik századig terjed, a világi fejedelmek — császárok — intézték az egyház minden ügyeit s végre minden jogát az egyháznak a byzanci udvar despotizmusa nyelvével, amidőn az egyház nem csupán állami, hanem udvari egyházzá lett. Ezzel ellenkezőleg:

a második korszakban, mely a XVI-ik századig terjed, a nyugoti, római egyház alkotmánya úgy fejtett ki, hogy abban az egyházi érdek minden politikai érdeket elnyelt s az egyház feje a világi fejedelmek s a császár fölött felsőbbiséget követelt és azt sok időn keresztül gyakorlta is.

A harmadik korszakban, mely a jelen időkig terjed, az állam és egyház egymástól függetlenek. E korszak elején lépett föl a szabad egyház a szabad államban a nagyszerű irányelv, mely mindmainapig küzd megvalósulásáért Európa egyes államaiban.

A XVI-ik század nagyszerű, szellemi küzdelme megszabadította az emberi lelket azon békóitól, melyekben az egyház (rideg) kánonjai által lenyűgözve tartatott; a tudományos buvázkodásnak, a szabad vizsgálódásnak szabadabb tért engedett s ez által az egyéni szabadság fejlődését nagy mérvben elősegítette. Minderre természetesen a könyvnyomtatás mesterségének az előző században történt föltalálása a legnagyobb, könnyítő befolyással volt.

Ezen szellemi küzdelem valamint a világtörténetben egyáltalában igen fontos, forduló pontot jelez, úgy a házassági jog további fejlődésére nézve is igen nagy

befolyással volt. Tanítványainak alapeszméje nem irányult a testiség és az ember természetébe oltott, érzéki vágyak elnyomására és eltörlésére; hanem azoknak az emberi méltósággal megegyező kielégítésére. A házasságot isten által az emberek számára teremtetett, erkölcsi viszony, létjogosultsággal bíró, polgári dolognak tekintette, miből kifolyólag a föloldhatlanság elvét is elvetette és valóban, ahol a házassági viszony az illető felek között megszünt: annak törvényszerű megszüntetése egyaránt az erkölcsi, mint jogi rend elengedhetlen követelménye.

A házasság illető fölfogásának eredménye vala, hogy több ker. hitfelekezet az állammal házassági ügyekben való, intézkedési jogát elismerte és a házasságra vonatkozó szabályok részletes kifejtését az egyes polgári törvényhozásoknak átengedte. Ez következményeiben oda vezetett, hogy az állam mindinkább fölshadalt az egyház nyomasztó befolyása és hatalma alól; a házasságnak, mint társadalmi intézménynek, szabályozásánál önálló, az egyháztól függetlenített, álláspontot foglalt el. Mindinkább érvényre jutott az a fölfogás, hogy a házasság, mint a polgári társadalom alapja, polgári intézmény minőségével bír s mint ilyen, az állami törvényhozás által rendezendő; míg vallási megszentelést az illetők lelkiismeretére kell bízni, mely nézet némely, a 18-ik században keletkezett, házassági törvényben, mint II. József 1783 évi, házassági pátenzában és az 1792-ik évi francia forradalom törvényében a zászában kifejezésre is jutott.

Az államhatalomnak kétségbevonhatatlan joga, de kötelessége is, a házassági jogot önállóan és vallási tekintetektől függetlenül szabályozni; megmondom: miért? azért, mert mainapság Európa minden államának, úgy Magyarországnak is, különböző vallású polgárai vannak s ha ezen vegyes vallású polgárok az ország minden terheit, vallásukra való tekintet nélkül, viselik: megkövetelhetik az államtól, hogy a jogokban is, tekintet nélkül vallásukra, részeltessenek. Már pedig a különböző vallásfelekezetek, mint sok egyéb, úgy különösen a házassági jog gyakorlatára vonatkozó törvényekben is, ellentétben vannak egymással; pl. hogy csak egyet említek: Magyar-hazánkban mindeztől zsidó és keresztyén nem házasodhatott össze; az állammal pedig nincs joga a hitfelekezeteket szabályaiknak megváltoztatására kényszeríteni, mert ez megsértése volna az egyház jogkörének; tehát nem marad más hátra, mint az, hogy azt, amire az egyházat nem kényszerítheti, maga tegye meg; vagyis polgárilag szabályozni a házasságot.

Ezidőszánt hazánkban évenként körülbelül 3000 vegyes házasság kötötték s ilyen ezentúl, ha zsidó és ker. is házasodhatik egymással, még több fog kötetni.

Legközelebb egy tanár ismerősöm Párizsban egy tisztes nővel, a Franciaországban egyedül érvényes és kötelező, polgári uton házasságot kötött s midőn Magyarországba jöttek: sietve kellett egyházi uton újra megesküdniök, nehogy születendő gyermekük törvénytelennek nyilváníttassék.

Ime!, ha mi, magyarok, a művelt külföldtől elmaradói nem akarunk: törvényhozássunk tartozik a házasságkötés oly formáját megállapítani, mely minden honpolgár által egyaránt, valláskülönbség nélkül, igénybe vehető legyen s a külföldön ily forma

szerént kötött házasságok nálunk érvényüket el ne veszítsék.

Ez nem lehet más, mint az u. n. kötelező polgári házasság formája, mely abban áll, hogy: a házasság tartama, hatása, megszűnése, föltételei fölött az állam törvényei határoznak,

hogy a törvények végrehajtására, a peres kérdések eldöntésére a polgári hatóságok hivatják,

hogy az állam minden polgárai, felekezeti különbség nélkül, ugyanazon törvények alatt állanak,

hogy mindenkinek szabadságában áll házasságát, utólag, saját egyházi hatósága által megáldani; de erre nem köteleztetik, mert házassága enélkül is érvényes

Ez a kötelező, polgári házasság; de van ám egy másik, sőt harmadik neme is a polgári házasságnak; t. i.: midőn a felek szabadságára hagyatják házasságukat akár egyháziilag, akár pedig polgáriilag megkötött, amikor is a megkötés mindkét nemének egyenlő joghatály tulajdonították; ennek neve: engedélyezett (fakultatív) polgári házasság; vagy végre a polgári megkötés csak a kkor engedtetik meg a házasulandóknak, ha az egyházi összedés megtagadtatik; ez a szűkségből, polgári házasság.

A polgári házasságnak egyik, vagy másik formában való behozatala csak addig volt mellőzhető, míg valamely államban csak egy vallás uralta az egész népet; mihelyt azonban az állammal sikerült megát csak némileg is az egyház hatalma alól fölshadítani s több vallásfelekezet létjogosultsága államilag is elismertetett; a történet tanúsága szerént, azonnal szükségessé vált a házassági jognak a polgári törvényhozás által való szabályozása és az állam és egyház közötti, folytonos tusakodások és surlódások elhárítása szempontjából — a polgári házasságnak behozatala.

S csakugyan jelenleg már kevés államot találunk, melyben a polgári házasság egyik, vagy másik neme törvényileg be nem hozatott volna.

Igy Franciaországban, XVI. Lajosnak 1787 évi nov. 28-án kibocsátott ediktumával, az engedélyezett (fakultatív) polgári házasság hozatott be s az 1792-ik évi szept. 20-án hozott törvény által kötelezővé lőn átváltoztatva.

Angolországban 1836-ig csak az állam-egyház papjai előtt kötött házasság tekintetett érvényesnek; kivéve a Canterbury érsektől nyert dispensáció esetét. 1836-ban behozatott a fakultatív polgári házasság, mely 1856 és 57-ben újra szabályoztatott.

Porosországban 1847-ben, Würtembergben, Svéd-, Norvég- s Dánországbán 1855-ben, Ausztriában 1868-ban a szűkségből polgári házasság hozatott be.

Olaszországban, mely nem rég oly bámulatos módon küzdött ki szabadságát, 1866-ban a kötelező polgári házasság hozatott be.

A polgári házasságot kötelező alakban látjuk még a szabadság klaszszikus földén: Belgiumban, Hollandiában és Genfben.

Az egyházi házasságot ellenben találjuk: Magyarországon, Bajor-, Görög-, Spanyolországban, Romániában és Oroszországban.

Tárcza.

A „Budapesti Hirlap.”

— Karczolat. —

Még meg sem született, már is életrajzát írom. Igy van ez a nevetségességgel: előre vetik fényüket. Némely ember csak akkor lesz híressé, ha túllépi a századik életévét és akkor is csak arról, hogy elt; a „Budapesti Hirlap” pedig csak e hó 16-án lát először napvilágot és már is emlegettetik, érdeklődést keltett és annak rendje módja szerént meg is keresztelte.

Eleinte „Uj Pesti Hirlap”-ra akarták keresztelni; de jól ismerjük ellenfeleink észjárását és élcelődési viszketegét, jól tudtuk, hogy csakhamar „Ujpesti Hirlap”-nak gunyolnák, ami ugyan nem sértő; sőt annyiban találó is, hogy az új lapnak Ujpesten magában több előfizetője lesz, mint a „Pesti Hirlap”-nak Budapesten.

Ne haragudjatok, a régi „Pesti Hirlap” kedves olvasói! Nem arról beszélek, amelyet ti megkedveltetek, hanem a mostaniról, mely csak álcája a réginek.

A „Pesti Hirlap” kiadója mulatságos, tréfás ember, még a kánikulában is szereti a farsang boldogját járni közönségével. Fölmondott az egész szerkesztőségnek, beültetett lapjához egészen új embereket, új szokásokat, elveket honosított meg és mindezt anélkül, hogy lapja élén csak egy sorban is értesítette volna olvasóit a történetéről.

Pedig így kívánja ezt a hirlapírói tisztesség. Közlebb a párizsi „Gaulois”-ban azt olvastuk, Arthur Meyer ur aláírásával, hogy addig, míg ő a „Gaulois” szerkesztője, e lap nem lesz Gambetta híve és másnap a kiadó jelentette ki, hogy Arthur Meyer urnak semmi köze ahhoz, milyen szint vall a „Gaulois”, mert e naptól kezdve megszűnt szerkesztője lenni.

Ez sem volt lovagias eljárás, mert még a cselédnek is van fölmondási szabadsága; de legalább nem alattomos, nem csárd, nem botrányos.

A „Pesti Hirlap” közönsége méltán nehezeltet a Légrády testvérekre. Megkivánhatta volna, hogy bemutassák új ismerőseit, hiszen érdemesek reá, hiszen derék, becsületes emberek és ügyes hirlapírók.

Vizont furcsa érzés lehet önértetes emberekre, hogy őket, kiknek nagyrészt irodalmi nevők van, csak úgy éjen át, sötétben, belopják, becsempészik s hogy az olvasóközönség talán elődeiket szidja, vagy dicséri, az utódok büneiért, vagy érdemeiért.

No, ezek az elődök leküzdtek az első pillanat keserűségét; összeálltak a régi, kedves szerkesztő zászlaja alá, mely vigan és reményteljesen lobog a „Budapesti Hirlap” szerkesztőségén.

Nem vagyunk világrengető nagyságok; de azért bizva a sikerben, állunk ki a sikra, mert bár nem megvetendő az ellenfél, hiányzik benne a mi előnyünk, a mi erőnk: lapunk szerete.

Ez a szerkesztőség alapította még a „Pesti Hirlap”-ot, 1878 végével, ugyanazon buzgalommal, szeretettel, munkakedvvel, mint most a „Budapesti Hirlap”-ot.

Nem elégedtünk meg azzal, hogy kiki elvégezze a rábizott föladatot és aztán ne törődjék a lappal. Reggeltől estig kutattunk, fürkésztünk, szimatoltunk hírek után a városban és nem nyugodtunk addig, míg nem tértünk vissza egy-egy „esemény”-nyel. Ez adott a „Pesti Hirlap”-nak élénkségét, érdeket, vonzerőt.

Ismertük a szinpad titkait, a képviselőház szinfalait, a paloták nyomorát, a viskók pompáját, mindazt, ami el van takarva a külvilág elől. Napról-napra hoztunk újat, vonzót, érdekeset a közönségnek és ha nevünk nem tündökölt is, hireink mindig találtak kíváncsi olvasókat.

De nemcsak olvasót, hanem előfizetőt is eleget. Mert lehet egy lapnak ezer meg ezer kávéházi olvasója és azért tenghet, ha nincsenek előfizetői. Mi nem beszélünk öt percig valakivel anélkül, hogy

ne ajánlottuk volna lapunkat. Ezért sok ellenségünk azt költötte rólunk, hogy minden munkatársnak szerződésileg meg van hagyva, hogy ismerősöknek, ismeretleneknek uton-utfélen elhadarjuk az egész előfizetési fölívást. És lám! Most teszem be először lábamat a „Bárs” szerkesztőségébe és tollam már is a „Budapesti Hirlap” díszőségét zengi.

Még csakugyan elhiszik, hogy ellenségeinknek igazuk van.

Ez a gyanu nem rettent vissza. Kedves kötelességemnek ismerem a régi „Pesti Hirlap” barátait figyelemessé tenni a „Budapesti Hirlap”-ra, mely lényegileg ugyanaz marad, mint volt kedveztünk.

Szerkesztőnk: Csukássy József, lelke, feje a vállatnak. Ő lelkesít, buzdít és mindnyájunknak ragaszkodása rokonszenves egyéniségéhez, tartja fön a mi egyetértésünket is. Ő és Rákossy Jenő álltak össze s nagy pénzösszeggel megvetették a „Budapesti Hirlap” szelárd alapját. Ezentul nem kell szenvedniük idegen kiadó szeszélyeitől, fukarságától és szűkkeblűségétől. Rákossy Jenő, a népszínház igazgatója, októberben visszatér első szerelméhez, a hirlapíráshoz, mely neki a „Reform” idejében oly sok barátokat szerzett. Tevékenysége őt azóta más irányba terelte és ha ezentul kevesebbet fog a politikával bíbelődni, annál érdekesebb dolgokat fog a színházvilágról, a művészetről és egyéb vonzó tárgyról pennahegyre venni.

Báró K a s Ivor, ami szeretetreméltó vezércikkírónk, ki ép oly forrón tud szeretni, mint amilyen ördögösen gyűlöl. Meggyőződéssel ír és azért oly féktelen szenvedélylyel perczeg a tolla, mert érzi ezikke minden szavát és mert azt szeretné, ha a megtámadott visszaéléseket széttephetné tolla hegyével.

Dr. W o l f, a mi szellemes D o n D i e g ó n k, legjobban érzi magát a törvényszéki csarnokban; jóízű humorral és maró gunylyal veszi bonczkés alá a bírót, ügyvédi ferdeségeket és párizsi névrokonánál, a híres Albert W o l f f-nál csak azért kevésbé nevezetes

Tudott dolog, hogy az államhatalomnak mindazon országokban, hol a polgári házasság bevitetett, ezen intézmény ellenségeitől igen nagy ostromot kellett kiállani, mert az államhatalomnak a házassági ügyekre vonatkozó, intézkedési joga mindenütt megtámadtatott. Nekem nem szándékom mindazon vádatok előszámlálni s czáfolgatni, melyek a polgári házasság ellen fölhoztak és fölhozhatnak; de említés nélkül egy párt még sem hagyhatok; ugyanis azt mondják sokan, hogy a polgári házasság erkölcsatlenségre vezet, mert csak az egyházilag kötött házasság bir erkölcsi viszony minőségével. Ez alaptalan vád; mert, valamint a vallás, magában véve, nem elegendő óvszer a bűnök elkövetésére, úgy a házasság egyházi megkötése sem biztosítja annak erkölcsi voltát; az egyházi uton kötött házasság ép úgy lehet a legerkölcsesebb, mint a polgárilag létrejött frigy a legerkölcsösebb; e tekintetben minden az illető felek erkölcsi állapotától, műveltségétől, lelki erejétől függ, nem pedig a megkötés formájától, ami, hogy a házasság minőségére egyáltalában befolyással nem lehet: ezt már egy előbbi képben igyekeztem kimutatni.

Ami továbbá azon kifogást illeti, hogy a polgári házasság behozatala által a házassági intézmény méltóságától fosztatik meg és a házasságok kényekedve szerént fölbontható, közönséges szerződésé változtatik át: elég megjegyezniem, hogy jelenleg már általános elfogadott nézet, hogy a házasság nem pusztán szerződés, mert a szerződés értelme dolga és mindig csak bizonyos ügyekre vonatkozik, míg a házasság értelem dolga az egész életre szól; emel fogva oly viszony, melynek szabályozásánál főképp annak erkölcsi természetét veendő figyelembe; valamint, hogy annak fölbontását a felek önkényére bízni nem lehet és nem szabad. Hogy a házasság kötelek könyű fölbontása nem szükséges következménye a polgári házasságnak: bizonyítja Franciaország példája, hol a kötelező, polg. házasság mellett törvényileg annak fölbonthatatlansága van kimondva.

Bár a házasság, mint férj és nő között az egész életre kötött szövetség, fogalmánál fogva, földelhatatlan: mindazáltal, ha az az illető felek között, bizonyos, erkölcsi okok miatt, önmagában megszünt: úgy a polgári törvény is megszüntetnek nyilváníthatja.

Fölhozzák a polgári házasság ellen azt is, hogy hiszen ezt először a francia forradalom deklarálta, tehát, hogy ez forradalmi szülemény, azon forradalomé, mely a guillotinet, rémuralmat s az észietennéjének örjögő kultusát fölláította. Igaz, hogy ez utóbbi intézmények kicsapongásai valának a forradalomnak, melyekre a reakció vezette a népet. De e bűnei a forradalomnak rövid idő alatt végetértek; nem védi azokat senki s épen a szabadság embere fordul el a legnagyobb undorral e bűnöktől. De e szegényfoltok nem homályosíthatják el azon fényt, melylyel az 1789 ediki eszmeek századokra bevilágítanak a históriába, mely eszmeeken növelkedett föl s növelkedik föl még ezután is Európa minden népeinek szabadsága.

Végre, me'em állítani, hogy a polgári házasság az egyházak és ezek organmai: a lelkészeknek jogkörét sem szűkíti; mert nem mutatható föl törvényhozás, mely akkor, midőn a polgári házasságot be-

hozza, a házasságoknak megtiltana, hogy a polgári kötés megtörténtével az egyház közreműködését igénybe ne vegyék; sőt ekkor nyílik igazán alkalom az egyház közegeknek, a lelkészeknek, hogy nemes hivatásuknak megfelelően; tulajdonképeni földadatukat így teljesíthetik — a házasságok vallásos érteleteinek fejlesztése által, amidőn nem parancsszóra, hanem önkény, szabaddon veszik igénybe az egyház áldását és ha a lelkész igyekszik a gyakorlati életben megvalósítani azt a szép viszonyt, mely fogalmilag a hívek és lelkészek között létezik: bizonyos, hogy ezek mind ki fogják kérni a pap áldását. Elmennek a házasságok köznapi öltözetükben, két tanuval, a polgári hatóságokhoz, aláírni a szerződést s azután ünnepeledisben, vig násznépvel, jönnek az ur oltárához.

Olvashattuk a hírlapokból legközelebb, hogy Magyarország kormánya is fölfogta ez ügyben a kor intő szótát s az országgyűlés elé benyújtotta a polgári házasság behozataláról szóló törvényjavaslat. E törvényjavaslat szövegéből azonban megérthettük, hogy ez csak a szüksegből, polgári házasságra czeloz, vagy még talán arra sem egészen. Ez a formája a polgári házasságnak azonban csak átmeneti intézkedés leend a kötelezőre. Örülhetünk ennek is; ez is jobb a semminél; azonban baj volna, ha a szüksegből, polgári házasság intézménye meg honosíthatnák; mert az a polgári törvényhozás önállóságával és méltóságával ellenkezik s az egyháznak hatalmat tulajdonít az állam fölött; mert ez utóbbi csak akkor lép közbe, ha az egyház a házasság létrejötténél való közreműködését megtagadja; a szüksegből, polgári házasság behozatala által maga a házasság intézménye támadatik meg; mert a polgári kötés érvényességét kétesé teszi; az illető felekre, kik házasságukat polgárilag megkötni kénytelenek, bizonyos árnyékok veti; a házasság oly szurrogátumát létesíti, mely ezen intézmény méltóságával merőben ellenkezik és végre az állam és egyház közötti surlódásokat nemcsak, hogy meg nem szünteti, hanem a konfliktust minden egyes esetben újra konstaltálja, mi sem az államra, sem az egyházra nézve hasznos nem lehet.

Míg ellenben a kötelező, polgári házasság határozott előnnyel bir úgy az engedélyezett, mint a szüksegből, polgári házasság fölött; mert a logikai következetességnek leginkább megfelel; benne kifejezést nyer azon alapszeme, hogy az állam van hivatva a polgári jogviszonyokat szabályozni s a házasságnak, mint a családi és örökösödési jog alapján általános formáját meghatározni; általa megóvatik a házasságnak általános emberi, polgári jellege s másrészt biztosítatik a vallás és lelkiismeret szabadsága és az egyház függetlensége; a kötelező polgári házasságban kifejezést talál az állam és egyház különböző hivatáskörének megjelölése a házasság terén; megadja az államnak, ami az államé és az egyháznak, ami az egyházé.

Kétséget sem szenved tehát, hogy törvényhozáunk is, mely hivatva van a házasság megkötésének, fönlállításának és megszüntetésének föltételeit önállólag megállapítani: ha az egyház függetlenségének biztosítása mellett, saját önállóságát megóvni akarja, a polgári házasságot, mint kötelezőt, leend kénytelen behozni.

minthogy a „Figaró”-nak több előfizetője van a nagy világban, mint a magyarországi lapoknak összeszéve.

Balogh Pál, más néven: „Orion” és „Csitt” határozottan a legszorgalmasabb és a leg-hívatottabb munkaerőnk. Csak egy rossz szokása ne lenne! Nem tűri meg a foltot kéziratán. Ha egy szót kénytelen törölni, inkább más papirt vesz és az ő hangya szorgalma miatt nem esoda, hogy akárhova tekint az ember a szerkesztőségben, mindenfelé az ő cikk-fragmenteivel találkozik. Különböben olyan szórakozott, hogy elkezd világos nappal írni és még a komorsótét is írásztalánál találja, anélkül, hogy lámpát gyújtott volna. Szemeit már hozzászoktatta a sötétséghez. Hiuságot nem ismer és tiszta kézírataihoz csakis tiszta jelleme hasonlít.

Kacziány Géza, baka-hadnagy és ezért „Gyaloghuszárnak is nevezi magát; még a kákn is csomot talál és ezért „Egyszabadszemmelenézó ur” aláírással látja el éles bírálatait. Remegnek tőle az írók és a művészek, mert kegyelmet nem ismer. Csak egy mű tökéletes előtte: ez lapunk és egy énekesnél ismeri el a hangot: ez ő maga. Derék, jó fiu, csak kritikája és hangja enyhébb lenne.

Szokolay Kornél a „Budapesti Hírlap” áthléta. Nyáron prémes bundában jár, hogy bizonyítsa, miszerént a hőséget ő föl sem veszi; télen könnyű, nyári ruhába öltözik, mert ő nem szokott dideregni. A divat és a sport, a csók és a birkozás, szélső idealizmus és a végtelékig vitt naturalizmus az ő eleme. Majd turbékol, majd öklel, majd csipkékben gyönyörködik majd az istállóillatot szívja magába. Azért tudósításai, „Almaviva” név alatt, hol a szalon sikos parketjéről, hol a lovarda sorompói közül kerülnek hozzád. Férfias és gyöngéd, gunyolódo és érzelmes. Almavivának mondja magát; de többet ér annál.

Rákossy Viktor, Jenőnek az öcsöce és hason-

más kiesiben. Fel a bátyjától mindenben, csak ha ölelődelésre kerül a dolog, akkor nem retten meg tőle, mert a vicezelődés erősebb felelménél és azt hiszem, ha maga Belzebub jönne is szójátékokat faragni a „Budapesti Hírlap” szerkesztőségébe, még azt is leviczolná. A leghírsivárabb napon sem veszt el jókedvet és a „Nap híre” rovat, mely az ő territoriuma, csak úgy hemzseg az ő orosz-lankörmeitől. Néha túlarad keblében a humor és ekkor nem szoritkozik az apró hírek sorai közé, hanem kiönti szellemi fölőlségét „Sipulusz”, vagy „Alarcos” név alatt és nem emlékszem egyre sem, hogy meg ne kacagták volna. Sipulusznak pedig kacagás az eleme és az ő jó kedvének még Kacziány sem bir ellentálni. Megtörtént már, hogy a felelmes kritikus Rákossy Viktornak egyik-másik kedveaczet készült ledorongolni, olyankor előállt a szellemes fiu, az ő edomáival, tréfáival, hóboros szójátékaival és addig dolgozta Kacziány nevető izmait, míg a kritika elvezte szigorát.

Berenyi László legújabb tagja a szerkesztőségnek; ő a mi gazdánk. Mint ilyen, persze nagyon takarékos, még dolgozataiban is, csak egyben fektelen: Lamangary Camille, egy Budapesten élőző, francia iránti rokonszenvében. Ha lehetne, még a tengeri kapálásról szóló tudósításában is fölemlitené, hogy Lamangary még nem evett kukoriczát és így kívánatos, hogy a tengeri kapálásnak jó eredménye legyen.

Az utósó munkatárs „Egy látcsöves ur” és „Kóbor lovag” álnév mögé rejtőzött. Erről most csak azt árulom el, hogy nincs hobb vágya, mint Bars megyében a „Budapesti Hírlap”-nak minél több barátot, sok olvasót és még több előfizetőt szerezni. Ezen munkatárs a „Bars” szives olvasóinak igaz híve és legőszintébb tisztelője:

Kürthy Emil.

Akadhatnak s akadni is fognak, hazánkban is ép úgy, mint külső országokban annak idejében akadtak, úgy a nem keresztény, mint a ker. minden hitfelekezetek között elfogultak, félrevezettek, kik ellenezni fogják ezen szabadelvű reformot; de az összes felekezetek fölvilágosodott férfiai — s az hiszem: ez lesz a nagy többség — kétségkívül sorakozni fognak a polgári házasság szabadelvű intézményének zászlója alá.

Szabó Lajos,
ref. lelkész.

Különfélék.

— Bars megye, f. hó 23-án tartandó, évnegyedes közgyűlésen, a kérvények sorában, tárgyalásra tüzetett lapunk szerkesztőségének kérvénye is, melyben a megyei gyűlések jegyzőkönyveinek másolatát kéri a szerkesztőség, hogy ennek alapján lapunk is, mint az ország minden más, vidéki lapja, a megyénket illető tudósításokat közvetlenül, gyorsan, saját hatóságaink útján, ne pedig más lapok után, adhasa közönségünk tudtára. Így, hiszszük, így, reméljük, hogy a közügyek iránt tapasztalt, lanyha érdeklődést, a nevezetes bb ügyek megismerttetése által élenkítjük s alkalmat nyújtunk egy s más nevezetesebb dolog fölött kifejtendő ezmeeserére is.

Hj. Volánszky Ferencz, Ujbánya, sz. kir. s bányaváros rendőrkapitánya, f. hó 4-én, Czibulka Mihály, börgyáros, bájos leányával: Katiczával (Aranka) és Kozsanovits Sándor, az ujbányai ipar s elemi iskolák rajztanítója, f. hó 12-én, Posztel János, erdőmester, kedves leányával: Józsa-val jegyet váltott. Áldás a kötendő, szép frigyre!

— Kőrömcz, szab. kir. és főbányaváros, központi választmánya részéről a f. évi júniushó 27-edikére kitűzött, országgyűlési képviselőválasztás alkalmából Chabada József, polgármester, választási elnökül, Belházy Imre, apát-plébános, helyettes elnökül, dr. Amón Ede, főjegyző, választási jegyzőül, Rakásnyai József, aljegyző-helyettes, jegyzőül megválasztattott. A választási eljárás a fönt kitett napon, reggeli 8 orakor fog megnyitástni és oly szavazási sorrend mellett lefolyni, hogy első izben a kőrömczi és ceket követve a konossói, laufuzsi, lucskai, jánoshegyi, svábi, hornavészi, végül a veterányi választók szavazandnak.

— Erős havazás volt f. hó 11-én este 10—11 óra között Thaszáron; a földet egészen hóréteg borítá; de rövid félóra múlva már elolvadt.

— (Beküldetett.) Léván, polgári és katonai lövölde építettet. A czim arra enged következtetni: hogy ott a polgári s katonai elem egyesült erővel létesít a lövöldét, melyben a derék, szakképzett honvéd-lövészek a polgárokat is gyakorolják a czellővészetben. Ez igen szép. Vajon nem lehetne-e ezt, a honvédelmi minisztériumnak kiadott rendelete értelmében, keresztülvitni nálunk is? Nyitra, 1881 év, június 2-án. F. (A lövölde, Léván, tudomásunk szerént, a „polgári” czímet is viseli ugyan s mint ilyen több helyről segélyt is nyert; de még eddig oda a polgárok nem járnak. Valószínű, hogy csak azon okból, mivel a teljes felszerelés hiányzik még; két oldal-golyófogóra még mulhatlanul szükseég van, még pedig sürgősen, nehogy a hosszan tartó, őszi gyakorlatok alkalmával, számtalan földbirtokos tetemes kárával eltiltassék földjének művelésétől. Szerk.)

— Új, felsőbb leány iskolák. Győrött a reális tanárok, miniszteri engedélylyel, nyilvános jellegű, felsőbb leányi kolát nyitottak, melynek már a III-ik osztálya nyílik meg a jövő tanévben. Hasonló iskola alapították Pécsen, Zsolnaly, majolika-gyáros által, ki az egész iskolát maga állítja föl s csak tanítókat a közoktatási minisztériumtól. Gőnczy Pál, miniszteri tanácsos ur, ez ügyben, a napokban, Pécsre utazik.

— Szaporodunk. Az oroszországi zsidóüldözések folytán népességünk szaporodni fog. Ebben ugyan nincs semmi köszönet; mert hiszen szegény, éhenhalással küzdő emberek most is vannak Magyarországon elegenden s így fölösleges, hogy még több jöjjen. Már pedig a P. L.-ból értesülünk, miszerént itt-ott tüneznek föl karaván zsidó csapatok, melyek az orosz nép brutálitási elül futván, menhelyet közöttünk keresnek.

— Kitüntetés. A selmeczi, önk. tüzoltó-egylet Szalay Ödönt, a helyb. önk. tüzoltó-egylet elnökét és Martinengó Nándort, ugyanezen egylet parancsnokát, a tüzoltóság körül szerzett érdemeikért, tiszteletbeli tagjaivá választotta.

— Termelési kilátások Oroszországban. A Gólos szerént, nagymérvű pusztítást tesz a gabnemekben a sáska s egyéb ismeretlen rovarok elképzeltelen nagyságu csoportja. A „fekete földről” még, mely nagy termő vidéket alkot Oroszországban, a bőrzére kedvezőtlen jelentések nem érkeztek.

— A pozsonyi, kereskedelmi és iparkamara tagjainak választása a lévai alkerület részéről, Czirik János elnöklete alatt, f. hó 12-én, mint azt föczikkünkben érintők, megtartatván: megválasztattak: a kereskedők részéről: Samassa Adolf, Ar-Maróthról, Misik János, Léváról. Az iparosok részéről: Fogler Lajos, Léváról, Thonet testvérek, Nagy-Ugróczról.

— Völgyi Gy. szintársulata pünköszt vasárnapján kezdte meg előadásait Léván, a Koli bál-féle kert-

beu, szép számú és válogatott közönség előtt. Ez alkalommal a Kisasszony feleségem került színre. Jun. 6-ikán a Pletykapad, 7-ikén a Proletárok, 12-ikén Cornevillei harangok, 13-ikén Kis csapatott diákok, 14-ikén Az egyetlen leány és A dajka című darabok adattak elő, a kellemetlen időjárás miatt, igen csekély számú közönség jelenlétében, úgy, hogy tulajdonképi kezdetnek a csütörtöki (jun. 16-iki előadást lehet tekintenünk, amelyen a színház zsufolásig megtelt válogatott közönséggel. Délután egy népeledést is rendezett az igazgatóság. A két drótos tót adatván elő; míg este a nemzeti színházban nagy hatást keltett Vájlunk el került színre, eléggé kerek előadásban, nagy közönség előtt s tetszése mellett. Völgyi társulata, általában véve, megállja helyét s így bátran merjük ajánlani a közönség figyelmébe.

— (Beküldetett.) Az urnapi körmenet Léván szép ünnepélyességgel folyt le. Különösen emelte az ünnepély díszét a negyven, fehér ruhás, virág-hintó leányka. A múlt évben a gymn. ifjúság is részt vett énekkarával s oly jó emléket hagyott maga után, hogy a körmeneten megjelenni, szokott közönség nevében bátorságot veszek magamnak: arra kéri a felekezet t. hatóságát, hogy, mindnyájunk öröme, a gymn. ifjúság kedves énekkarát az ily ünnepélyekre megnyerni igyekezzék.

— Barsmegyében a képviselőválasztások f. hó 30-án lesznek. A szavazatszedő küldöttség kerületenként így alakított meg: a) a lévai választókerület. Választási és első szavazatszedő küldöttség elnöke: Besse D., a második szavazatszedő küldöttség elnöke: Csekey F. Választási és első szavazatszedő küldöttség jegyzője: Csekey V., a második szavazatszedő jegyzője: Novotny J. Helyettes elnöke: Lakner L. és Belcsák L.; helyettes jegyzők: Hankesz B., Träger J.; b) aranyosmaróthi választókerület. Választ. és első szavazatszedő küldöttség elnöke: Pristyk N., a II. szavazatszedő küld. elnöke: Samassa A. Választ. és I. szav. szedő küld. jegyzője: Balásfy J., II. szavazatszedő küld. jegyzője: Raschmann T. Helyettes elnökök: Vass L. és Dióssy J. Helyettes jegyzők: Hruska J., Pfeiffer V.; c) újbányai választókerület. Választási és I. szav. szedő küld. elnöke Gajdosik R., a II. szav. szedő elnöke; Anderle J. Választási és I. szav. szedő küld. jegyzője: Thull L., a II. szav. szedő küld. jegyzője; Truszka A. Helyettes elnökök: Petyko E. Chrasztek M. Helyettes jegyzők: Kolecsányi G., Kabina J.

LEVELEZÉS.

Vámosladány, máj. 18, 1881.

Tek. Szerkesztő ur! A vámosladányi ref. gyülekezet közszeregetben álló tanítója: Arany Lajos ur, e hó 8-ikán, számos hallgató jelenlétében, tette le a zárvizsgálatot, 125 tanítványával.

A hízlegésnek barátja nem vagyok. Azonban szívem mondja, hogy az érdemnek valódi jutalmát meg kell adni. Ennél fogva elmondhatom, hogy a lakadást nem ismerő, nagymérvű szorgalom, a gyülekezet általános elismerésében nyert jutalmat.

125 gyermek egy tanító gondozása alatt! S mégis igaz, hogy nt. Molnár Sámuel, ref. lelkész ur, szigorú s a tanügy iránt érdeklődő áttekintésével, a magyar nyelvben különösen, a vallás és a többi, előirt tantárgyakban igen szép eredményt észleltünk. Adjon isten minden egyháznak sok ily derék tanítót!

Más napon örömmel tartott, melyben részt vettek a tanulók és községünk intelligens tagjai, kik között megnevezem: nt. Molnár Sámuel, ref. lelkész és tek. Csóka Pál, körjegyző, urakat, mint olyanokat, akik a tanügy iránt szívvel, lélekkel buzognak. A kedélyes mulatság az estével véget ért. Az iskolás fiúk pedig háromnapos szünnap után folytatják az iskolázást, hogy a törvényes időt kitöltsék.

Kiváló tisztelettel:

Máté István.
vámosladányi lakos.

A közönség köréből.

Léva város polgáraihoz.

Szekevényes Kálmán, hazánk fia, Kossuth Lajosnál tett látogatása alkalmából, a Pesti Napló-ban tudatta velünk, hogy Kossuth kedves baraccóni lakát, körülményeinél fogva, eladni kénytelen s ugyanakkor fölvetette az eszmét: mily szép volna, ha a magyar nemzet e lakot megvenné s fölajánlana Kossuthnak, hogy kedvenc lakhelyét megtarthassa.

Ime!, tisztelt polgártársak, egy oly életrevaló, nemes eszme, amely lehetetlen, hogy mindjárt az első pillanatban erős rezgésbe ne hozza a magyar ember szívének ama érzelmurjait, melyeket hazafiai kegyeletnek, hálának és elismerésnek nevezünk. Mert lehetetlen, hogy ne ez érzelmekkel adózzunk, pártkülönbség nélkül, Kossuth Lajosnak mindannyiszor, valahányszor az ő nagy nevével találkozva, önkénytelenül visszagondolunk ama diesteljes korszakra, melyet 1848-czal jelezünk.

Szorosan fűződik e korszak az ő nevéhez, mint minden nagy alkotás alkotójához.

1848 a közszabadság, az emberi méltóság diadalának korszaka és Kossuth Lajos e korszaknak messze kimagasló vezérfője. Mindenha érdemes arra, hogy nemzete kegyelettel, hálával és elismeréssel adózzék neki.

Ime!, itt most egy kedvező alkalom, hogy ez érzelmek úgy magát, a magyar nemzetet, mint Kossuth Lajos, nagy hazánkfiát megtisztelő kifejezést nyerjenek, az által, hogy neki, elvei számzittjének, továbbra is megtartsuk azt a megszokott helyet, mely szeretett hazáján kívül a nagyvilágon neki legkedvesebb.

Megsérténem tisztelt polgártársaimat, ha a megpendített eszme fölkarolását bővebben ajánlanám. Csak megkönnyíteni kívántam azt olyképen, hogy ivet nyitok az adakozások összegyűjtésére; a gyűjtő-ívet lakásomon f. hó 20, 21 és 22-ik napjain, tehát csak 3 napon át — mert a késedelmezés itt egyértelmű az ügy eljétével — föltárom s felkérem polgártársaimat, hogy adományait e három napi időszakban hozzám küldeni sziveskedjenek, hogy én a gyűjtés eredményét a lévai polgárság adományaként a Pesti Napló szerkesztőségéhez juttathassam.

Járuljon kiki tehetségéhez képest a célhoz, azon öntudattal, hogy hazafiságához legméltóbb egyik adóját róttá le.

Belesák László.

Értesítés.

A lévai, r. k. elemi népiskolában az évről vizsgálatok f. hó 23. és 24-én, a paulai sz. Vinczéről nevezett, helybeli leánytanodában pedig 27. és 28-án a reggeli és délutáni, rendes tanórákban fognak tartatni.

Léva, júniushó 12, 1881.

Az igazgatóság.

Lévai piacárak.

Gabona: 100 kl. buza 10 frt — kr. — 11 frt — kr.; rozs 9 frt. — kr. — 9 frt 80 kr.; kétszeres 9 frt — 9 frt 25 kr.; árpa 7 frt 50 kr. — 8 frt — kr.; bab 5 frt. 50 kr. — 5 frt 70 kr.; kukorica 6 frt — kr. — 6 frt. — kr.; bab 8 frt — kr. — frt. — kr.

A Bars magántáviratai.

Érsekújvári árak:

(Érk. jun. 18-án, estve.)

Buza 10 frt 70 kr. — 11 frt 70 kr.; rozs 10 frt. — kr. 10 frt 50 kr.; árpa 7 frt 10 kr. 7 frt 50 kr.; zab 6 frt 40 kr. — 6 frt 60 kr.; bab 7 frt — 7 frt. 50 kr.; köles 6 frt — 6 frt 20 kr.; kukorica 5 frt 75 kr. — 6 frt — kr.

A lévai hengermalom 45. számú árjegyzéke.

Lisztiszám:	0	1	2	3	4
100. kló. ára: frt	22.10	21.50	20.50	20.—	19.50
5	6	7	8	8 1/2	8 3/4
19.—	18.—	17.30	16.50	15.40	14.40
12.50.					

Időjárati viszonyok és légüneti észleletek.

(Júniushó 11-től júniushó 17-ig, bezárólag.)

A lefolyt hét első felében viharos, hűvös idő, második felében verőfényes, nyári idő uralkodott.

Légnyomat legnagyobb állása 748.3 mm. jun. 17-én regg. 8 órakor,
 „ legesekélyebb „ 743.7 „ „ jun. 12-én regg. 8 „
 Hőmérséklet legmagasabb „ 25.0 Cels. fok jun. 16-án déli 2 „
 „ legalacsonyabb „ 9.3 Cels. fok jun. 12-én esti 9 „
 Az esett csapadék összege volt 12-én: 3.7 mm.

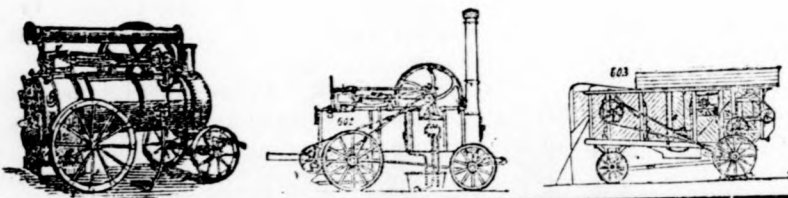
Szováthy Lajos,)
 Ordódy Lajos,) társszerkesztők.
 Konkoly Sándor,)
 Holló Sándor,) felelős szerkesztő.

HIRDETÉSEK.

25. szám

Junius 19. 1881.

EREDETI RANSOMES, HEAD & JEFFERIES

GROSSMANN J.

váci-körút, 76-ik szám alatt — BUDAPEST — az esztr. állampálya közelében.

Eredeti Hofherr

Eredeti Mayer
Tessék a gyári jelvényt kívánni.

Eredeti Jefferies

Bérbe adandó

f. évi novemberhó 1-től. Esetleg azonnal eladó:

Léván, a 446. számú lakház.

Áll: 4 csinos szobából, 1 cselédszobából, konyhából és éléskamrából.
 — A háznál van istálló, kocsiszin, magtár, fűkamra; a ház alatt jó borpince; továbbá: van a háznál 460 □ öl gyümölcsfás s konyhakert, 500 □ öl jókarban tartott gyümölcsfás szőlő, csinos hajlékkal és pincével. Júliushó 1-ig értesítést ad Banáss László, tulajdonos, Léván, Malom-utca, 600. szám a. Júliushó 1-től a megkeresés a tulajdonos, Budapest, Stáció-utca 18. szám alatti lakására küldendő.